

TÅRNBY KOMMUNE

Spar på vandet
For miljøets og din pengepungs skyld

INTRODUKTION

Vand er grundlaget for alt liv på jorden. Uden vand, er der ingen organismer der kan overleve.

Vi er heldige at vi i Danmark primært får vores drikkevand fra grundvandet. Grundvand er som udgangspunkt meget rent og skal normalt bare iltes og filtreres for jern- og manganforbindelser før det kan drikkes. I mange andre lande indvindes overfladevand fra søer, åer og floder, der skal igennem en lang række rensningsprocesser samt desinficeres før det er af drikkevandskvalitet.

BÆREDYGTIGT FORBRUG AF GRUNDVAND

Hvis der pumpes mere vand op af jorden end der dannes, falder vandstanden i grundvandsmagasinerne. Det kan medføre at søer, åer og vådområder tørrer ud og at plante- og dyrearter forsvinder. Der er derfor god grund til at spare på vandforbruget.

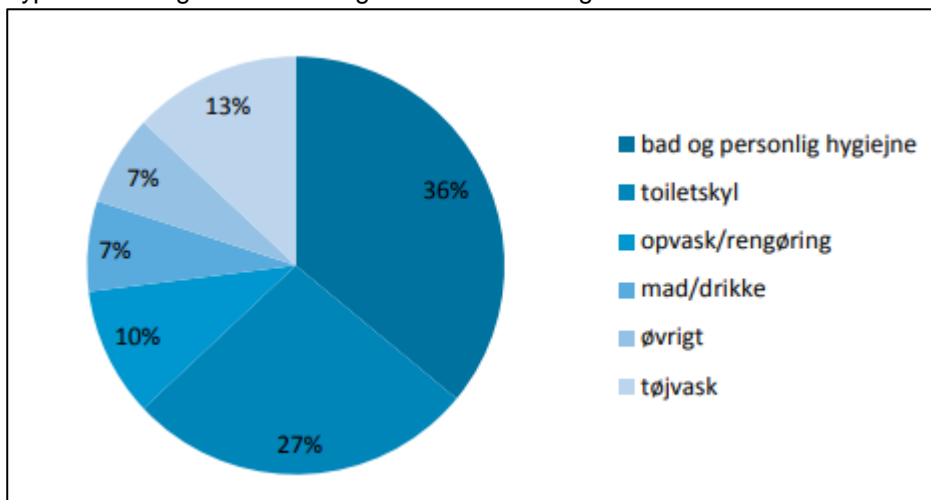
VANDFORBRUG I HJEMMET

En gennemsnitlig person i Danmark bruger omtrent 106 liter vand om dagen!

Det svarer til et årligt vandforbrug på ca. 40 m³. En familie på fire bruger ca. 100 – 120 m³ vand om året.

Typisk fordeling af vandforbruget i en husholdning:

Størstedelen af vandforbruget, omkring 2/3, går til bad og toilet, mens den sidste 1/3 går til køkken, rengøring, tøjtøjt og andet.

Ved at følge nogle simple råd, kan du spare mange penge og samtidig gøre noget godt for miljøet.

GODE RÅD TIL AT SPARE PÅ VANDET I HJEMMET

Tjek dine vandinstallationer og undgå vandspild

Når toiletet løber eller vandhanen drypper, kan det blive til en ekstraudgift på flere tusinde kroner årligt. Hver gang du nedsætter dit vandforbrug med 1 m³ sparer du 42,70 kr. Se her hvor meget du kan risikere at skulle betale ekstra:

Vandhane	Liter pr. døgn	M ³ pr. år	Ekstraudgift i kr./år
Langsomme dryp (1 dråbe/sek)	20	7	300
Hurtige dryp	80	30	1.300
Løber med tynd stråle	275	100	4.300

Toilet	Liter pr. døgn	M ³ pr. år	Ekstraudgift i kr./år
Løber, svært at se	275	100	4.300
Løber, så det kan ses	550	200	8.600
Løber, uro på overfladen	1.100	400	17.000

Følg dit forbrug ved at aflæse din vandmåler jævnligt. Kontrollér om dine vandinstallationer er tætte, ved at lukke alle vandhaner og efterfølgende se om det lille vingehjul på vandmåleren står stille. Løber vingehjulet rundt, er der højst sandsynligt en utæthed et sted, og så skal du kontakte en VVS'er.

Spar på badevandet

Begræns tiden under bruseren. Hvis du har installeret sparebruser, bruger du ca. 30 – 50 liter vand på et 5 minutters brusebad. Hvis ikke, bruger du omkring 80 – 90 liter vand.

Det du kan gøre:

- Luk for vandet eller skru ned når du sæber dig ind og vasker hår.
- Investér i en sparebruser med indbygget vandbegrænser. Alternativt kan du anskaffe dig en vandbegrænser sammen med et brusehoved, der fungerer godt ved en mindre vandgennemstrømning.

Det sparer du i kroner:

En sparebruser kan fås for 200 kr. Udskiftning til et nyt brusearmatur med termostatisk blandingsbatteri, hvor du både sparer på vand og varme, kan fås fra 1.000 kr.

For hvert minut du afkorter dit daglige bad, sparer du 3 - 6 m³ vand og 130 - 260 kr. årligt, afhængig af om du har sparebruser eller ej.

Spar på vand til toilettet

Næsten en 1/3 af al vandforbrug i hjemmet bliver brugt på toilettet. Toilettets alder spiller en stor rolle for, hvor mange liter vand der bliver brugt til toiletskyl. Ældre toiletter bruger mellem 9 og 12 liter vand pr. skyl. Her er de ældste toiletter, hvor cisterne og wc kumme er skilt ad, de største syndere. Nyere toiletter med 2-skyls funktion (lille og stort skyl) bruger mellem 3 og 6 liter vand pr. skyl.

Det du kan gøre:

- Skift til et 2-skyls toilet, og nedsæt vandforbruget med 6 -14 m³ vand årligt pr. person, afhængig af alderen på det gamle toilet.
- Hold øje med om vandet står og løber i toilettet. Det kan ikke altid ses, men nemt testes ved at sætte en serviet mod bagsiden af toiletkummen. Hvis servietten bliver våd, er toilettet utæt, og det kan blive dyrt. I så fald er det en god ide at få toilettet repareret.

Det sparer du i kroner:

Ved at skifte fra et gammelt toilet (1-skyls) til et nyt med 2-skyls funktion kan du spare mellem 260 - 600 kr. pr. person pr. år, afhængig af alderen på det gamle toilet, vandforbruget af det nye og med en vandpris på 42,7 kr/m³ (takst i 2016, TÅRNBYFORSYNING Vand A/S).

Et nyt 2-skyls toilet kan fås for omkring 1000 kr. Hvis det installeres af en VVS'er, så regn med at skulle af med 1500-2000 kr. Du sparer mest på vandforbruget ved at vælge toiletter med 2 til 4 liter vand pr. skyl.

Største besparelse:

Skift fra gammelt toilet med et vandforbrug på 12 liter til nyt 2-skyls toilet med et vandforbrug på 2 til 4 liter/skyl.

Besparelse: 14 m³ vand pr. person/år, svarende til 600 kr. pr. person/år.

Typisk besparelse:

Skift fra gammelt toilet med et vandforbrug på 9 liter/skyl til et nyt 2-skyls toilet med et vandforbrug på 3 til 6 liter/skyl.

Besparelse: 8 m³ vand pr. person/år, svarende til 340 kr pr. person/år.

I en familie der tæller 3 personer vil vandforbruget typisk nedsættes med 20 – 25 m³ pr. år ved at skifte til et toilet med et lavere vandforbrug pr.skyl. I kroner vil familien spare 850 - 1070 kr. om året, og så er det nye toilet tjent ind i løbet af få år.

Spar på vandforbruget i køkkenet

Vandforbruget i køkkenet går typisk til madlavning, opvask og rengøring. Afhængig af vandgennemstrømningen løber der mellem 10 og 12 liter vand ud fra en åben vandhane pr. minut. Det er værd at tænke over når man vasker op, eller bare venter på at vandet skal blive varmt eller koldt.

Det du kan gøre:

Du kan mindske vandforbruget ved blandt andet at:

- Have en kande med vand stående i køleskabet. Så behøver du ikke at vente på, at vandet i vandhanen bliver koldt, når du skal have et glas vand.
- Vælge armaturer med indbygget vandbegrænser. En vandbegrænser, nedsætter vandgennemstrømningen og dermed vandforbruget. Ved køb af armaturer, tjek at de er VA godkendt. Det sikrer at grænseværdierne for cadmium og bly overholdes.
- Sætte en perlator på dine vandhaner og halver dit vandforbrug. Perlatorer blander vandet med luft, så vandmængden umiddelbart synes som større, hvilket gør at du bruger mindre.
- Fylde opvaskemaskinen helt op inden du sætter dem i gang. Gå desuden efter A-mærkede hvidvare, gerne A++, som sikrer et lavt vand- og energiforbrug.

Det sparer du i kroner:

Vandbegrænsere købes ofte i kombination med en perlator til vandhanen, men kan også fås som en lille skive der sættes på det eksisterende udstyr.

En vandbegrænser koster op til 80 kr. De dyreste har længst holdbarhed. En vandbegrænser i kombination med en perlator sparer 15 m³ vand eller 640 kr pr. år (med en vandpris på 42,7 kr. pr. m³ i 2016). Dette gælder for en vandhane der benyttes i alt 10 minutter om dagen, og vandgennemstrømningen nedsættes fra 10 til 6 liter/minut.

Spar på vandet til tøjvask

Omkring 13 -15 % af vandforbruget i hjemmet, svarende til 15 - 20 liter vand dagligt pr. person, går til tøjvask. Der er stor forskel på effektiviteten af vaskemaskiner. Forskellen mellem en ny vaskemaskine med et lavt vand- og elforbrug og en ældre model kan nemt være 40 liter pr. vask og med et elforbrug reduceret med op til 1 kwh i forhold til den gamle vaskemaskine.

Det du kan gøre:

- Vask tøj ved lavest mulig temperatur. Så sparer du både på vand- og energiforbruget. Almindeligt tøj kan sagtens blive rent ved 30 grader.

- Fyld vaskemaskinen helt op, før du sætter den i gang.
- Vent med at vaske til tøjet rent faktisk er beskidt. Et håndklæde kan f.eks. sagtens bruges 2 gange, og cowboybukser har alligevel ikke godt af at blive vasket for ofte.
- Når du skal købe en ny vaskemaskine, så gå helst efter dem der er A-mærkede som sikrer et lavt vand- og energiforbrug.

Det sparer du i kroner:

Hvor meget du sparer ved indkøb af en ny effektiv vaskemaskine afhænger af, hvor stort vand- og energiforbrug din nuværende vaskemaskine har, og hvor meget du bruger den. Ved at vaske mindre og f.eks. sparer to vaske pr. uge, nedsætter du dit vandforbrug med 4 – 8 m³ årligt.

I haven og vanding af altankasser

- Brug en vandkande til at vande blomsterne i altankassen og i haven. Med en haveslangebruger du mange liter vand pr. minut.
- Undgå at vande planterne midt på dagen (mellem 10 og 15) hvor en stor del af vandet alligevel fordamper væk, og herved ikke kommer planterne til gavn.

Genbrug regnvandet:

Du kan nemt spare penge og gøre noget godt for miljøet, ved at opsamle regnvand i en tønde eller spand. Regnvandet kan du bruge til havevanding og andre formål, der ikke kræver at vandet lever op til drikkevandskvalitet. Husk at sætte låg på tøndens så vandet ikke fordamper.

Det du kan gøre:

- Sæt en regnvandstønde hen til nedløbsrøret så tagvandet kan løbe ned i tøndens, som forbindes med nedløbsrøret via et rør med filter. Husk at der skal være et overløb. Overløbsvandet kan ledes til faskine.
- Udnyt regnvandet til toiletskyl og tøjvask ved at installere et regnvandsanlæg, bestående af en regnvandstank der tilsluttes toilet/vaskemaskine og afløbsrør. Regnvandstankene har typisk en størrelse på 2-6 m³ og graves enten ned i jorden eller placeres i kælderen for at holdes kølige, så der ikke udvikles bakterier i vandet. Vær opmærksom på at et regnvandsanlæg kun må etableres af et autoriseret firma.

Økonomi:

Regnvandsbeholdere kan fås fra et par hundrede kroner afhængig af størrelse.

KILDER:

---

www.taarnbyforsyning.dk

www.energitjenesten.dk

www.vandetsvej.dk

